

เครื่องสาวไหมพุ่งแรงคน

ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์บริการ

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ปรับปรุงเครื่องสาวไหมเส้นพุ่งด้วยแรงคน
ขึ้นมาใหม่เพื่อให้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น โดยประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ (1) ส่วน
คัมบังไหม ใช้หม้อคัมบังไหมและตุ๊กกรอกแบบพื้นเมือง (2) ส่วนผึงเส้นไหม
รวมกัน ทำหน้าที่ผึงไหมจากหม้อคัมบังไหม จำนวนประมาณ 80-100 ไร่
(80-100 เส้นใย) ให้ผึงรวมกันเป็นเส้นใยใหญ่เพียงเส้นเดียวและนอกจากนั้น
ยังทำให้เส้นไหมที่ได้มีการบิดตัวเองเป็นเกลียว ส่วนผึงเส้นไหมรวมกันของ
เครื่องสาวไหมใช้ตุ๊กกรอกพวงสาวไหมแบบพื้นเมืองทรงกระบอกขนาดเส้นผ่า
ศูนย์กลาง 2.8 นิ้ว ยาว 3 นิ้ว จำนวน 2 ตุ๊กกรอก ทำด้วยไม้เนื้อแข็งขนาดหน้า
ตัด 3x3 นิ้ว แล้วนำไปกลึงเป็นรูปทรงกระบอกนำไปทำเป็นแฉ่น ๆ ความหนา
ประมาณครึ่งนิ้ว เจาะรูและประสานด้วยซีเมนต์ให้แน่น ๆ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1
โหล 8 นิ้ว ยาว 8 นิ้ว ก็จะได้ตุ๊กกรอกพวงสาว (3) ส่วนดึงเส้นไหม ซึ่งประกอบด้วย
ส่วนสำคัญ คือ ขางจับเส้นไหมและเหล็กผัดเส้นไหมจำนวน 8 ชุด ดึงสิ่ง
อยู่บนวงล้อไม้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 10 นิ้ว หนา 1 นิ้ว ขางจับเส้นไหมทำด้วย
ขางห้ามล้อจักรชาน (ชนิดถ้ามปู) ทำหน้าที่จับเส้นไหมดึงออกมาจากตุ๊กกรอก
พวงสาวไหมแล้ววางเส้นไหมลง เมื่อถึงจุดปล่อยเส้นไหมโดยมีเหล็กผัดเส้นไหม
ทำหน้าที่ผัดเส้นไหมออกจากขางจับเส้นไหมเพื่อให้เส้นไหมตกลงไปเก็บใน
ภาชนะรองรับ เหล็กผัดเส้นไหมทำจากเหล็กซีล่อจักรชานชนิดที่เป็นโลหะผสม
ไม่ขึ้นสนิม ถ่วงน้ำหนักด้วยแผ่นเหล็กขนาดความหนา 1 โหล 8 นิ้ว กว้าง 1 นิ้ว
ครึ่ง ยาว 3 นิ้วครึ่ง เพื่อให้มีน้ำหนักในการผัดเส้นไหมออกได้.

